

עיראק: שעה אחרי המלחמה

ששילובה של ספרד בקהילה האירופית מבטיח את התרומות בארץ זו.

סין: נפט שחור

ביום צהוב

סין העממית הפכה לאחרונה מטרסה מבוקשת לחיפוש נפט מצד כל החברות הגדולות. השפע הזמני בדלק אינו מרתיע את המשקיעים. סין הקומוניסטית אינה בוחלת, כמובן, בשיתוף פעולה עם חברות הנפט. שהן, אולי, האויב הראשי של השמאל העולמי. איזורי הים הצהוב, צפון-מזרח לשאנגחאי, והים הסיני הדרומי מורצים כיום במומחים מערביים — גיאולוגיים, כלכלנים ונציגי חברות הנפט. בעיקר פעילות באיזור יפאן. צרפת ובריטניה. מומחים אמריקאים מעריכים את פוטנציאל הדלק הטמון בים מסביב לחופי סין ב-100 מיליארד חביות.

בינתיים פירסמה ממשלת סין מיכרו בינלאומי המזמין חברות זרות לבקש זכויות להפקת נפט. התנאי העיקרי של סין הוא העסקת מיספר מירבי של עובדים סיניים ושימוש בציוד קידוח וצנרת מתוצרת מקומית. הבעיה העיקרית המטרידה את מחפשי הנפט היא סערות הטייפון סמוך לחופי סין. לעומת זאת משבחים המומחים את המים הרדודים, המפחיתים מאוד את הוצאות הקידוח ומגבירים את הכדאיות הכלכלית של הפקת נפט בסין.

כבר היום יש בסין די נפט לצרכים מקומיים. הר פוטנציאל החדש של אנרגיה יבטית לסין רורבות מטבע זר לצמיחה כלכלית, להעלאת רמת החיים ולמודרניזציה (בסיוע אמריקאי) של הצבא הסיני.

על הפרלמנט בכוח הנשק, עצור עתה ומחכה למישפט. קשה לומר שטאחרו, פאשיסט מוצהר ומעריץ מושבע על הדיקטטור המנוח פרנסיסקו פראנקו, סובל במיוחד במעצר. הוא נתון במעצר בכסיס צבאי, קיבל לנוחיותו דירה מפוארת המשקיפה על הים, מארח מעריצים וקרובי-משפחה ונהנה מפופולאריות רבה בקרב הימין הספרדי.

לאחרונה הורשה הקולונל לקיים מסיבת עיתונאים-חץ במקום מעצרו. העיתונאים זכו למזון, למשקאות חריפים וגם להברקות מנוסחות היטב, לצרכי יצוא:

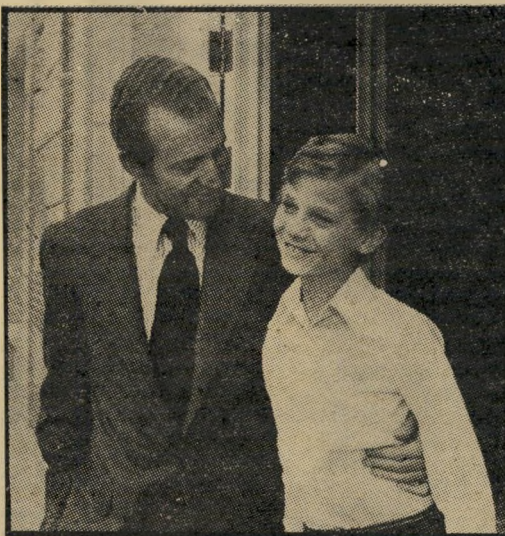
★ אינני דואג לעצמי, אלא לספרד. כבר עשיתי נסיון הפיכה בעבר, ואעשה זאת גם בעתיד. אינני מפחד מבתי-סוהר.

★ אני מתנגד לזכות בחירה כללית. רועה-צאן או איכר אינו מסוגל להחלטות פוליטיות.

★ יש יותר מדי פוליטיקאים בספרד. צריכים לפעול למען המולדת ולא למען מיפלגות פוליטיות.

★ צריך לחזור לשיטות של פראנקו. המלך נכנע ללחץ מדינות אירופה והנהיג מישטר דימוקרטי. הוא עצמו נוכח בטעות. ספרד איננה חלק מאירופה.

בחוגי הימין הקיצוני בספרד מאמינים שטאחרו עוד ייקרא לדגל ויהיה הקאודילו החדש. הכוחות הדימוקרטיים, לעומת זאת, מבטלים אפשרות כזו, ובטוחים

מלך-ספרד קרלוס ובנו דומקרט בעל כורחו?

ראש ועד הפועלים במיפעל התעשייה האווירית הברית, בריטיש אירוספייס, חזר בפעם המאה על דרישותיו להעלאת שכר גבוהה במיוחד. ההנהלה לא סירבה באורח סופי. "כדאי לכם לחכות קצת", יעץ לו יו"ר חברי המנהלים. "אנחנו עומדים לחתום על עסקה ענקית עם עיראק, ואין ספק שהעובדים יקבלו את חלקם."

הפועלים הסכימו לחכות, אך הידיעה דלפה לכל כלי התקשורת באירופה. בריטיש אירוספייס עומדת לחתום על הסכם להקמת תעשייה אווירית מודרנית ליד בגדאד. היקף העסקה הוא 2 מיליארד דולר בשלב ההקמה בלבד.

פירסום הידיעה הרגין את ראש ממשלת בריטניה,

מרגרט תאצ'ר

בוחרים יהודיים, כסף ערבי

מרגרט תאצ'ר, ממשלתה הכריזה על גייסות מוחלטות מוחלטת במלחמת איראן-עיראק ועל אמברגו מוחלט על יצוא נשק לשתי המדינות הלוחמות. תאצ'ר גם חוששת מחץ ישראלי. כמעט מחצית המצביעים באיזור הבחירה שלה, פינשלי, בצפון-לונדון, הם יהודים.

עם זאת ברור שהעסקה תתבצע מייד עם סיום המלחמה. משקפים בפאריס סבורים, שמלחמת המיפרץ הסתיימה בספטמבר. לה מונד דיפלומטיק דיווח השבוע על מאמצי הידברות בין איראן ועיראק. לשתי המדינות אינטרס משותף ברור לסיים את המלחמה בהקדם האפשרי.

נשיא עיראק, סאדאם חוסיין, אינו מסתיר את כוונתו לייצר במיפעל החדש מטוסי-קרב. הוא מנסה להשתחרר מתלותו בבריית-המועצות מבחינה צבאית. בשנה שעברה רכש סאדאם ארבע ספינות-מלחמה איטלקיות, ומיספר לא ידוע של מטוסי מיראז' צרפתיים.

פולין: ארכה נוספת

אין כימעט ספק, ששרי-החץ הסובייטי, אנדריי גרומיקו, העניק לפולין ארכה נוספת.

כישלון שיחות השוק הכלכלי של הארצות הקומרניסטיות ושיקולים אסטרטגיים כלל-עולמיים דחקו, לפי שעה, את הפלישה הסובייטית לפולין. ברית-המועצות תולה תיקונות רבות בהידוק היחסים, בעיקר הכלכליים, עם מערב-אירופה ובהמשך ביצוע התקנת צינור הגז מסביר לארצות השוק במזרח גרמני.

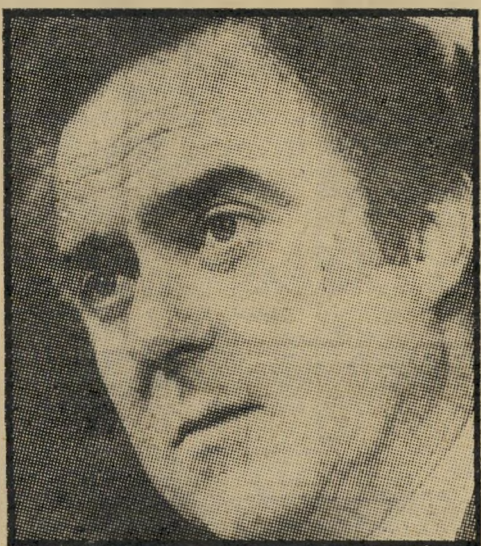
השבוע מתקיים בוורשה קונגרס החירום של המפלגה הקומוניסטית הפולנית. הרפורמות מרחיקות-הלכת ושיטת הבחירות החשאיות מעוררים חלחלה במוסקבה. הר ביקור "הידידות" של גרומיקו נועד להותיר את מנהיגי המפלגה, ובעיקר את הליברל ולדיסלב קאניה, בפני פתיחות מפורות כלפי סולידאריות וכלפי הכנסיה הקא-תולית. כמה אישים מרכזיים, בעיקר שמרניים, נכשלו בבחירות, אבל הרוסים נרגעו במקצת אחרי שגודע שרק שני חברי הפוליטבירו (הלישכה הפוליטית) וארבעה מתוך 49 מוכרי-מחוז של המפלגה לא הצליחו להיבחר כצירים לקונגרס.

ספרד:

טאחרו מחכה לתורו

מפקד המישמר האזרחי בספרד, הקולונל אנטוניו טאחרו מולינה, שניסה להשתלט לפני חמישה חודשים

האופציה הירדנית של ג'ימי קארטר

שר-הדשעבר קאליפאנו התקפה חדשה על קארטר

זכאי בדיון. "קח את הכסף, יש כאן 500, איש לא יידע." לחש היתור. השופט לא הניד עפעף: "תן לי 1000 ודאג שכל היהודים ידעו" ענה.

סיפרו החדש של שר החינוך, הרווחה והבריאות בממשלתו של ג'ימי קארטר, ג'ו קאליפאנו, מכה גלים בארצות-הברית.

קאליפאנו הוא חבר ותיק במפלגה הדמוקרטית האמריקאית, וכיהן כשר גם תחת ג'ון קנדי ולנדון ג'ונסון. בתקופת כהונתו של ריצ'ארד ניקסון עבד קאליפאנו כיועץ משפטי בעיתון רבי-ההיקף ושינגטון פוסט. קאליפאנו סייע לפוסט להיות חוד החנית במאבק של המיסד הליברלי בארצות-הברית, לחשוף את פרטי שערוריית ווטרגייט ולהדיח את ניקסון.

קאליפאנו הודה פוליטית עם קארטר, אבל לא היסס למתוח ביקורת על תפקוד הממשלה. בעיקר על צוות היועצים של הנשיא בבית הלבן. לבסוף פוטר על-ידי קארטר.

אחד מסיפורי המרתקים של קאליפאנו קשור בחוסיין מלך ירדן. מסתבר שהמלך הקטן קיבל שוחד אישי מממשלת ארצות-הברית בסכום קבוע של מיליון דולר לשנה. ב-1977 הודלף דבר השוחד לוושינגטון פוסט. קארטר ביקש מקאליפאנו להפעיל את השפעתו על בעלת העיתון, קאתרין גרהאם, כדי למנוע את הפירסום בטענה המוכרת היטב לישראלים: הסיפור עלול לפגוע באינטרסים של ארצות-הברית במזרח התיכון. אלא שנימוקים כאלה אינם עובדים בצפון-מזרח ארצות-הברית. אין שם מוסד מקביל לוועדת העורכים והפוסט דיווח על שערוריית השוחד בעמודו הראשון.

כעבור שנה הודה קארטר בפומבי שהפירסום לא פגע בשום אינטרס אמריקאי. חוסיין עצמו לא גילה שום התרגשות. עיתונאי ניו-יורקי, ששמע על כך, סיפר לקארטר בדיחה יהודית כמעט קלאסית: יהודי שנחפס במעילה ברוסיה הצארית, נתן לשופט מעטפה ובתוכה 500 רובלים, כדי שייצא